

עמ"ת 13201/01/14 - ח' א' נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע
עמ"ת 13201-01-14 א'(עציר) נ' מדינת ישראל
פני כב' השופט שלמה פרידלנדר
העורר ח' א' (עציר)
נגד
המשיבה מדינת ישראל

נוכחים:

ב"כ העורר עו"ד דבי שרון

ב"כ המשיבה עו"ד דקלה סרן

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

לפניי ערר על החלטת בית המשפט קמא (כב' השופט י' עטר) להורות על מעצרו של העורר עד החלטה אחרת, במסגרת בקשת המדינה לעצרו עד תום ההליכים, לצורך ניסיון למצוא עבורו מסגרת תומכת מתאימה שאינה כלא.

אומר כבר עתה, כי תמים דעים אני עם בית המשפט קמא שנראה כי זהו הפתרון הרצוי בעניינו העורר, ככל שתינתן המלצה מתאימה ברוח זו של שירות המבחן.

השאלה היא מה ייעשה בעורר בינתיים, בשים לב לכך שכאמור בהערתו של בית המשפט קמא - תסקיר זה אינו צפוי להיות מוגש אלא בחלוף ימים לא מעטים.

חוששני כי לשאלה זו אין תשובה טובה, ויהיה עליי לבחור את התשובה הגרועה-פחות.

מקובלת עליי טענת ב"כ המשיבה כי החלופה המוצעת אינה טובה דיה, במובן זה שהיא אינה "מכסה" את כל שעות היממה, וכן בשים לב לעבר הלא לגמרי נקי של המפקחת המוצעת.

מאידך גיסא, החלופה של החזקת העורר בין סורג-ובריח, רעה מאוד בעיני.

ראשית, מסתמן כי התנהגותו עוברת החוק נובעת מפתולוגיה נפשית ולא דווקא מגישה ערכית אנטי סוציאלית.

לפיכך, נראה כי אפילו מחייבת מסוכנותו את הרחקתו מן החברה - נדרש כי הרחקה זו תהיה למסגרת טיפולית, ולא למסגרת שהיא עונשית באופייה.

עצם הקביעה כי העורר ושכמותו אחראים למעשיהם מבחינה משפטית - אינה שוללת את התפיסה של אשמה מופחתת בשל הפתולוגיה הפסיכיאטרית או הניורולוגית, כשם שאחריותם המשפטית של קטינים אינה שוללת את התפיסה של אשמה מופחתת בשל רמת ההתפתחות האישית הלא מלאה הכרוכה בקטינות. בשתי הקטגוריות, נדרש קיומן של מסגרות שהחזקת האדם בתוכן מגינה על החברה מבלי שהדבר יהיה כרוך במאפיינים העונשיים של כלא לעבריינים בוגרים ובריאים.

העדרה של מסגרת כזו, הערוכה ונכונה לקלוט לאלתר את העורר, היא בגדר חוסר חברתי חמור, המצטרף להעדרה של חלופה טובה בעניינו, ואשר גם הוא מחייב לבחור בין שתי הרעות של העדר משמורת מתאימה, וקיום משמורת בלתי מתאימה.

במסגרת בחינת "מאזן הנוחות", יש ליתן את הדעת כי על פניו של כתב האישום לכאורה אין מדובר במסוכנות קונקרטי ברף הגבוה. נראה כי מדובר בעיקר בסיכון לכך שהעורר "ישבר כלים בחמתו", ויתבטא באופן העולה כדי אלימות מילולית, ולא דווקא בסיכונים מסוג חמור יותר. את הסיכונים האמורים, מבלי להקל ראש כמלוא הנימה בחומרתם, יש לאזן מול הסיכון שיגרם לעורר, בשים לב לפגיעותו הנפשית, נזק ממשי עקב החזקתו מאחורי סורג-ובריח בסביבה עבריינית.

בהקשר של שאלת תאמותה של המפקחת המוצעת לתפקיד שמבוקש ליתן לה, אני נזכר בתשובה ששמעתי פעם לשאלה מדוע מקובל שמטופלים בודקים היטב אחר המוניטין של הרופא שהם שוקלים לשכור את שירותיו, ולא פועלים כך בקשר לטייס האמור להטיס את המטוס שהם מתעתדים לטוס בו. ההבדל נעוץ בכך שאם הרופא יתרשל - הסיכון הוא כולו של המטופל. לעומת זאת, אם הטייס יתרשל - הסיכון הוא של הטייס באותה מידה כמו של הנוסעים.

המפקחת המיועדת מודעת לכך שבמקרה שהיא לא תבצע נאמנה את תפקידה - היא תהיה הקורבן הראשון של התרשלות זו. דבר זה מצדיק אמון במפקחת חרף ההיבטים הלא חיוביים של החלופה המוצעת.

אני רואה חשיבות קריטית, במסגרת "מאזן הנוחות" הנדון, לקבלת הזריקות על ידי העורר, ולביטולה של חלופת המעצר בכל מקרה שהוא לא נטל את הזריקה במועדה.

האפשרות להפיג את מסוכנותו באמצעות הזריקות הללו טרם נוסתה, ואני סבור כי יש מקום למצות ניסיון זה בטרם תיבחר החלופה הרעה של מעצר מאחורי סורג ובריח.

לאור המקובץ, אורה כלהלן:

עד לקבלת תסקיר שירות המבחן, והמשך הדיון בשאלת מעצרו של העורר עד תום ההליכים בבית המשפט קמא, ישהה העורר במעצר בית מלא בבית אחותו, גב' י' א' ת.ז. ***** , בכתובת ***** **/** שכונה ** ***** , וזאת לאחר קיום התנאים כלהלן:

1. העורר יקבל את הזריקה הראשונה במרכז לבריאות הנפש, ברח' הצדיק מירושלים 2.

ניתנת ארכה לקיום תנאי זה, של 24 שעות מרגע שחרורו. לא יקבל העורר את הזריקה - תדווח המפקחת מיידית למשטרה, והעורר ייעצר ויחול שאר האמור בהחלטת בית המשפט קמא.

2. המפקחת תחתום על ערבות בסך 5,000 ₪.

3. העורר יפקיד מזומן בסך 500 ₪ וניתנת ארכה של 24 שעות להפקדתם.

אין באמור כדי לשנות מהחלטות בית המשפט קמא בעניין הזמנת התסקיר.

שירות המבחן מתבקש, במסגרת התסקיר, להתייחס גם לאופן קבלת הטיפול על ידי העורר.

אוסף ואומר באוזני המפקחת, כי גם אם העורר יקבל את הזריקה אולם המפקחת תתרשם שהתנהגותו מהווה סיכון, היא תודיע מיידית למשטרה.

העורר ילווה לקבלת הזריקה על ידי מי מבני משפחתו, והמפקחת תוודא שתוצג בפניה התעודה הרפואית המעידה על קבלת הזריקה בפועל ביום שבו היא הייתה אמורה להתקבל.

התעודה האמורה תוצג גם בפני שירות המבחן.

ניתנה והודעה היום ח' שבט תשע"ד, 09/01/2014 במעמד הנוכחים.

שלמה פרידלנדר, שופט